

کسمائی، مرتضی، ۱۳۲۶ - پدیدآورنده.
اقلیم و معماری / نوشته‌ی مرتضی کسمائی. -- [ویراست ۲]. -- اصفهان: خاک، ۱۳۸۲.
۳۰۸ ص. : مصور، نقشه، جدول، نمودار. -- (ادبیات معماری - شهرسازی؛ ۲۹)
ISBN : 964-5583-47-0

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیها.
کتابنامه: ص. ۳۰۳.
۱. معماری -- عوامل اقلیمی. ۲. معماری -- ایران -- عوامل اقلیمی. ۳. ساختمان‌ها --

طراحی.

الف. عنوان.

۷۲۰/۴

الف ۷/ک ۵/۴۱/۷ NAY541

۱۳۸۱

۴۵۰۹۰ - ۸۱ م

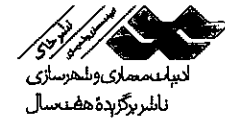
کتابخانه ملی ایران

شرکت سرمایه‌گذاری
خانه‌سازی ایران

سازمان تأمین اجتماعی

انجمن معماری و شهرسازی
ناشر برگزیده هفت سال

- اقلیم و معماری (ویراست دوم)
- نوشته: مرتضی کسمائی
- ویراسته: محمد احمدی نژاد
- ویرایش ادبی: بخش ویرایش نشر خاک
- صفحه‌آرایی، نظارت بر چاپ: کارگاه گرافیک نشر خاک
- شمار: ۳۰۰۰
- تعداد فرم منگنی و اندازه: ۲۰/۵ فرم، (۲۸×۲۷.۵)
- نوبت چاپ: پاییز ۹۲
- قیمت: ۲۹۸۰۰ تومان
- شابک: ۹۷۸-۹۶۳-۵۵۸۳-۴۷-۰
- کلیه حقوق برای نشر خاک محفوظ است.
- دفتر و نمایشگاه تهران: خیابان کریم خان زند، ترسیده به میدان مفت تیر، پلاک ۸۲ تلفن: ۰۲۱-۸۸۳۴۵۲۲۵
- دفتر اصفهان ۱: خیابان محتشم کاشانی (دقیقی)، روبروی پست بانک، کاشی ۳۸ تلفن: ۰۳۱۱-۶۲۴۰۶۳۶
- دفتر اصفهان ۲: خیابان حکیم نظامی، کوچه سنگتراش‌ها کاشی ۴۷ تلفن: ۰۳۱۱-۶۲۹۱۷۰۷-۹

شرکت سرمایه‌گذاری خانه‌سازی ایران به عنوان یکی از شرکت‌های تحت پوشش سازمان تأمین اجتماعی، بالغ بر سی و پنج سال است که در زمینه‌های برنامه‌ریزی، طراحی، مدیریت اجرا، تجهیز و تعمیر و نگهداری پروژه‌های مختلف بهداشتی-درمانی، اداری، مسکونی، تجاری، آموزشی و غیره فعالیت می‌نماید. حاصل سال‌ها زحمات مدیران و کارشناسان این شرکت، طراحی و اجرای بالغ بر ۴۰۰ پروژه است که در قالب جدول ذیل ارائه می‌گردد:

ردیف	کاربری پروژه	تعداد	مترائ (متر مربع)
۱	بیمارستان ۵۰ تا ۱۰۰ تختخوابی	۷۴	۷۲۷۷/۷۷۱-
۲	درمانگاه، کلینیک، پلی کلینیک	۹۷	۱۸۳/۰۹۷۱-
۳	اداری، اداری- مسکونی، تجاری	۹۹	۲۳۵/۶۲۸-
۴	اداری- درمانی	۷۳	۲۲۷/۴۵۶۱-
۵	انبوه‌سازی	۳۲	۱/۱۵۴/۳۸۰۱-
۶	سایر	۲۰	۱۰۷/۵۳۷۱-
جمع کل		۴۰۵	۳/۱۸۵/۸۵۹۱-

شرکت سرمایه‌گذاری خانه‌سازی ایران، در شرایطی مسوولیت برنامه‌ریزی و طراحی فضاهای بهداشتی و درمانی را به عهده گرفت که کمبود منابع و مآخذ - چه در حوزه‌ی برنامه‌ریزی کلان شبکه‌ی بهداشتی - درمانی کشور و چه در حوزه‌ی ضوابط، استانداردها و اصول طراحی - به عنوان دستمایه‌های طراحی پروژه‌ها به چشم می‌خورد. این کمبودها و نیازهای عاجل در برنامه‌ریزی و طراحی، شرکت خانه‌سازی را بر آن داشت که با تشکیل هسته‌های تحقیقاتی اقدام

به تهیه نشریاتی در ارتباط با حوزه‌ی تخصصی خود نماید؛ که ثمره‌ی این حرکت منتهی به تألیف و ترجمه‌ی کتب و مقالات و گزارشاتی گردید که در ذیل عناوین آنها ارائه می‌شود:

۱. اقلیم و معماری، مرتضی کسمایی، ۱۳۶۳.
۲. طرح و عملکرد بیمارستان، ترجمه‌ی محمدرضا فراس، ۱۳۶۴.
۳. فیزیوتراپی جلد اول و دوم، ترجمه‌ی محمدرضا حائری، ۱۳۶۴.
۴. ضوابط ایمنی آتش سوزی، رویا مشیرفاطمی، ۱۳۶۵.
۵. نگهداری و تعمیر تجهیزات: آزمایشگاهی، تشخیصی، تصویربرداری، بیمارستانی، ترجمه‌ی علیرضا وزیری، ۱۳۸۰.
۶. استانداردها و سیستم‌های تهویه‌ی مطبوع در بیمارستان‌ها، ترجمه‌ی محمدرضا خواجه نوری، ۱۳۸۰.
۷. روش‌های آزمایشگاهی تست به منظور دستیابی به منحنی عملکرد بادزن، ترجمه‌ی محمدرضا خواجه نوری، فرزین جوکار، فاطمه حبیبی، ۱۳۷۶.
۸. اورژانس، بخش تحقیق، گروه معماری، ۱۳۶۴.
۹. بیمارستان بی‌نا، بی‌تا.
۱۰. دستورالعمل اجرای لوله‌کشی سیستم گازهای طبی و تأسیسات برقی آن در بیمارستان‌ها، بخش تحقیق، گروه تأسیسات مکانیکی و برقی، ۱۳۶۵.
۱۱. آیین‌نامه‌ی تأسیسات الکتریکی ساختمان‌ها، ترجمه‌ی آلدیک موسسیان، ۱۳۷۹.
۱۲. نگهداری تأسیسات مکانیکی، ترجمه‌ی محمدرضا خواجه نوری، ۱۳۷۹.
۱۳. آزمایشگاه، بخش تحقیق، گروه برنامه‌ریزی، ۱۳۶۱.
۱۴. سیستم توزیع مرکزی گازهای طبی در بیمارستان، بخش تحقیق، گروه تأسیسات، ۱۳۶۱.
۱۵. آنالیز طیفی در ساختمان‌های چندطبقه، مؤلف: پیروزان، امین‌الصحه و جلیل رحیم‌زاده، ۱۳۶۱.

انجام پروژه‌های عمرانی بخصوص پروژه‌های بهداشتی و درمانی و وجود تنوع آب و هوایی در سرزمین ایران و اهمیت تأثیر شرایط اقلیمی بر معماری، نیاز طراحان به منبعی حاوی اطلاعات و توصیه‌های اقلیمی را ضروری می‌ساخت. شرکت خانه‌سازی برحسب نیاز و رسالتی که بر عهده‌ی او نهاده شده بود و همچنین با هدف طراحی و ساخت بناهایی همساز با اقلیم‌های مختلف و برای توجه به زیست بوم کشور، (برگرفته از سنت نیاکان گمنام معماری میهنمان) مسوولیت تألیف کتاب اقلیم و معماری را بر عهده‌ی معمار عالیقدر جناب آقای مهندس مرتضی کسمایی نهاد و به حق این کتاب در زمان خود کتابی نادر و راهگشا در جنبه‌های نظری و عملی گردید و مورد استفاده‌ی مخاطبان حرفه‌ای و دانشجویان قرار گرفت؛ و به سرعت نایاب گردید. با توجه به درخواست‌های متعدد جامعه‌ی حرفه‌ای و دانشگاهی بخصوص دانشجویان عزیز

این شرکت مبادرت به تجدید چاپ آن نمود. انجام این امر پس از مطالعه‌ی کافی به نشر خاک سپرده شد، و قرار گردید که با نظر مؤلف در قالب ویراسته‌ی جدیدی، ضمن اصلاح مطالب پیشین مباحث جدیدتری نیز به آن افزوده شود.

در این ویراست با کوشش ناشر، کیفیت صفحه‌آرایی، اشکال، نمودارها و کلاً صورت ظاهری کتاب ارتقا یافته است و این شرکت کمال تشکر و قدردانی خود را از جمیع همکاران ناشر اعلام می‌دارد.

شرکت سرمایه‌گذاری خانه‌سازی ایران امیدوار است که انتشار مجدد این کتاب گامی مثبت در طراحی مناسب معماری همساز با اقلیم و محیط زیست و در جهت حفظ و صرفه‌جویی منابع و ذخایر انرژی باشد.

شرکت سرمایه‌گذاری خانه‌سازی ایران

کتاب «اقلیم و معماری» تألیف آقای مهندس مرتضی کسمایی را مطالعه کرده‌ام و از آن بهره‌ی وافری برده‌ام. این کتاب با روشی بسیار ساده، عناصر مختلف اقلیمی شامل دما، رطوبت نسبی هوا، وزش باد و تابش آفتاب را بررسی نموده، سپس به تبادل حرارتی بین بدن انسان و محیط اطراف و منطقه‌ی آسایش حرارتی پرداخته و در پایان، اثرات تابش آفتاب، وزش باد و رطوبت هوا بر طراحی ساختمان را مورد بررسی قرار داده است. توجه به حوزه‌های اقلیمی در ایران و بررسی ویژگی‌های معماری سنتی مناطق مختلف کشور با شرایط اقلیمی کاملاً متفاوت (گرم و مرطوب، معتدل و مرطوب، سرد و کوهستانی، گرم و خشک و غیره) و در نظر گرفتن تقسیمات اقلیمی با توجه به فعالیت‌های ساختمانی، از ویژگی‌های بارز کتاب حاضر است. مؤلف در بخش اصول طراحی و اقلیم، به بررسی فرم و جهت ساختمان با توجه به اقلیم - به‌ویژه جذب انرژی خورشیدی در دیوارها و بام ساختمان -، همچنین عبور پرتوهای خورشید از پنجره‌ها و تأثیر رطوبت هوای سرد و به مصالح ساختمانی متناسب با شرایط متفاوت اقلیمی نیز اشاره می‌کند. در پایان، موقعیت و زوایای تابش خورشید در ماه‌های مختلف سال در عرض‌های جغرافیایی مربوط به شهرهای ایران، همچنین جهت وزش باد و سرعت آن در چندین شهر مختلف و در فصل‌های مختلف سال را مورد بررسی قرار می‌دهد. در پیوست‌های پایان کتاب نیز جدول‌های زیست - اقلیمی ساختمانی بسیاری از شهرهای ایران با شرایط اقلیمی مختلف ارائه شده که می‌تواند راهنمای بسیار مناسبی برای طراحان ساختمان در این شهرها باشد.

مطالعه‌ی کتاب «اقلیم و معماری» را قویاً به دانشجویان معماری و شهرسازی و مهندسی مکانیک (شاخه‌ی تأسیسات ساختمان) توصیه می‌کنم و برای مؤلف محترم، توفیق خدمت‌گزاری بیشتر به جامعه‌ی علمی کشور را آرزو مندم و امیدوارم تمامی خوانندگان و کاربران، پیوسته از این کتاب بهره‌جویند.

دکتر مهدی بهادری نژاد

استاد مهندسی مکانیک دانشگاه صنعتی شریف

تهران، مهر ماه ۱۳۸۲